

รายงานประจำปี 2551
Annual Report 2008

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบาย การจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย

สนับสนุนโดย

BIOTEC
a member of NSTDA

สวทช.
NSTDA

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ศช.)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

รายงานประจำปีโครงการ BRT ๒๕๕๑

BRT Annual Report 2008

จัดทำโดย: โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบาย
การจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT)
73/1 อาคารสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2644-8150-9 ต่อ 552-553 โทรสาร 0-2644-8106
<http://brt.biotec.or.th>

บรรณาธิการ: วิสุทธิ์ ใบไม้ และ รังสิมา ตันทลเสข
กองบรรณาธิการ: สุกัญญา ประกอบธรรม, วิภามาศ ไชยภักดิ์,
แสงดาว กลางไกล และวาริน นิตธีรโยธา

รูปเล่ม: บริษัท หนึ่งเก้าสองเก้า จำกัด

พิมพ์ที่: โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด โทรศัพท์ 0-2247-1940-7
กันยายน 2551

อ้างอิง: วิสุทธิ์ ใบไม้ และ รังสิมา ตันทลเสข. 2551. รายงานประจำปีโครงการ
BRT 2551. จัดทำโดยโครงการ BRT. โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984)
จำกัด กรุงเทพฯ. 72 หน้า.

ISBN: 978-974-229-948-4

Published by: Biodiversity Research and Training Program (BRT)
73/1 NSTDA Building, Rama VI Road, Rajdhevee, Bangkok
10400

Tel: 0-2644-8150-9 Ext 552-553 Fax: 0-2644-8106

Editors: Visut Baimai, and Rungsima Tanthalakha

Editorial Board: Sukanya Prakobtum, Wipamat Chaipakdee, Saengdoea
Klangklai and Warin Notchaiya

layout: 1929 Co.,Ltd.

Printed by: Bangkok Printing (1984) Co.,Ltd. Tel: 0-2247-1940-7
September 2008

For Citation: Visut Baimai and Rungsima Tanthalakha. 2008.

BRT Annual Report 2008. Bangkok Printing (1984) Co.,Ltd., Bangkok. 72 pp.

สารจากประธานคณะกรรมการนโยบาย	5
สารจากผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	6
สารจากผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	7
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	8
หน่วยงานสนับสนุนทุนโครงการ BRT	10
ประมวลผลงานปี 2551	12
กิ่งกือมังกรชมพยู : ตัดอันดับหนึ่งในสิบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก	14
จากงานวิจัยพื้นฐานสู่การใช้ประโยชน์ สาหร่ายเป็นปุ๋ยสภาพดิน	15
ป่าประ	16
ชุดโครงการป่าเมฆ-เขานัน	18
ชุดโครงการหาดขอม-หมู่เกาะทะเลใต้	24
รางวัล วิสุทธ์ ไม้ไม้	30
เส้นทางศึกษารธรรมชาติพุกองปลิง	34

สารบัญ

35	จัดพิมพ์หนังสือของพายุมีตะวันตก
36	ไฟ
37	ตำราชีววิทยา
38	เพยแพรประธาสัมพันธ์
44	ประมวลภาพผลงานวิจัย
53	รายงานการเงิน 2551
54	คณะกรรมการนโยบายโครงการ BRT
54	คณะกรรมการบริหารโครงการ BRT
55	การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 11
60	ผลการประกวดโปสเตอร์ดีเด่น
61	ผลงานทางวิชาการ 2551
66	รายชื่อโครงการ 2551
70	ปฏิทินกิจกรรม 2551
72	ขอขอบคุณ

“

**We shall need a
radically new
manner of thinking
if mankind is to
survive**

”

สารจากประธาน คณะกรรมการนโยบาย

วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมของ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ

โครงการ BRT ได้ผลิตงานวิจัยและนักวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพออกมาได้จำนวนมากอย่างน่าชื่นชม เนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อชีวิต และความอยู่รอดของมนุษยชาติและของโลก งานเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพไม่น่าจะหยุดอยู่แค่ความรู้ แต่ควรจะไปให้ถึงการสร้างจิตสำนึกใหม่ (New Consciousness) เพราะวิถีคิดในปัจจุบันนำไปสู่การทำลายความหลากหลายทางชีวภาพและทางวัฒนธรรม และมนุษยชาติไม่สามารถถอนตัวออกจากเส้นทางหายนะนี้ได้ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เคยกล่าวว่า

“เราต้องการวิถีคิดใหม่โดยสิ้นเชิง ถ้ามนุษยชาติจะอยู่รอดได้”

“We shall need a radically new manner of thinking if mankind is to survive”

แต่วิถีคิดใหม่เกิดขึ้นไม่ได้ด้วยจิตสำนึกเก่า จิตสำนึกใหม่จึงจำเป็นต้องมีความอยู่รอด คำถามก็คือนักวิจัยเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพจะนำเอาสิ่งที่ท่านศึกษาวิจัยไปสู่จิตสำนึกใหม่ได้อย่างไร

มนุษย์จำเป็นต้องเปลี่ยนวัตถุประสงค์ใหม่ จากการแสวงกำไรสูงสุด (Maximize profit) ซึ่งนำไปสู่การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และตนเองไปสู่การอยู่ร่วมกัน (Living together) ทั้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับสรรพธรรมชาติทั้งปวง

มนุษย์จะมีวัตถุประสงค์ใหม่ได้ก็ต่อเมื่อมีจิตสำนึกใหม่ มีการเรียนรู้ใหม่ มีระบบเศรษฐกิจและระบบการสื่อสารใหม่ ขอให้ประชาคมความหลากหลายทางชีวภาพประสบความสำเร็จในการสร้างจิตสำนึกใหม่ เพื่อเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างมนุษย์และระหว่างมนุษย์กับสรรพธรรมชาติ เพื่อความยั่งยืนและศานติ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ ประเวศ วะสี)
ประธานคณะกรรมการนโยบายโครงการ BRT

สารจากผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ปี 2551 นี้เป็นช่วงเวลาครึ่งทางของโครงการ BRT ในระยะที่ 3 (พ.ศ.2549-2553) นับเป็นจังหวะเวลาเหมาะที่จะทบทวนทิศทางการทำงานที่ผ่านมาและมองอนาคตไปข้างหน้า ผลงานอันทรงคุณค่าที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น อาทิเช่น การจัดทำระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ ที่เรียกว่า Network of Biodiversity Database System (NBIDS) ให้มีการบริการแบบ online ทาง internet การศึกษาวิจัยระบบนิเวศต่างๆ อย่างเป็นระบบโดยติดตามการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว ได้ปลูกกระแสการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งเกี่ยวข้องกับภาวะโลกร้อน การสร้างชุดโครงการวิจัยใหม่ๆ เช่น ชุดโครงการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่เกษตรกรรม ชุดโครงการวิจัยนิเวศวิทยา โครงการวิจัยท้องถิ่นกับโรงเรียนที่ขาดทุน และ โครงการวิจัยเรื่องไม้กับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพให้เข้มแข็งในระยะยาว

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานในระยะนี้โครงการ BRT ยังต้องมุ่งงานเดิมเต็มจุดอ่อนของงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพใน 3 ส่วนด้วยกัน คือ งานวิจัยด้านนิเวศวิทยาและด้านเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายท้องถิ่น งานด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ และการสร้างนักวิจัยหน้าใหม่ โดยเฉพาะนักวิจัยในท้องถิ่น สังคมไทยในอนาคตยังมีความจำเป็นต้องสร้างและใช้องค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพอีกมากมายหลายมิติ เพื่อป้องกันแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ ตอบคำถามเชิงนโยบาย และใช้ในมิติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของโลก เช่นการเจรจา และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสื่อสารความรู้เหล่านี้สู่สาธารณะเพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งต่อไปด้วย

สกว. ขอขอบคุณโครงการ BRT ที่ได้ริเริ่มสร้างความตื่นตัวด้านความหลากหลายทางชีวภาพให้แก่วงวิชาการ และสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ซึ่งเป็นฐานกำลังของนักวิชาการและองค์ความรู้ในระยะยาวต่อไป

(ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัตติ บุญ-หลง)
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สารจากผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

ความหลากหลายทางชีวภาพที่ประกอบด้วยพืช สัตว์ และจุลินทรีย์นานาชนิด รวมทั้งภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่มากมายหลากหลายในสังคมท้องถิ่นของประเทศไทยนับเป็นทรัพยากรชีวภาพที่ทรงคุณค่าและสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

ศูนย์ไบโอเทค ได้เล็งเห็นความสำคัญและการใช้ประโยชน์จาก "ทรัพยากรชีวภาพ" โดยการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคใหม่ จึงได้ให้ความสำคัญกับงานวิจัยพื้นฐานด้านความหลากหลายทางชีวภาพตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ BRT จนถึงปัจจุบันนี้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ชีววิทยาพื้นฐานที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดงานด้านต่างๆ ของศูนย์ฯ นอกจากนี้ศูนย์ฯ ยังได้เป็นเจ้าภาพโปรแกรมคลังเตอร์ทรัพยากรชีวภาพและสิ่งแวดล้อมรวมไปถึงงานเครือข่าย BRN (Bioresource Research Network) เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถาบันการศึกษาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งในการวิจัยทรัพยากรชีวภาพมากขึ้นด้วย

การจัดการความรู้และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ศูนย์ฯ ให้ความสำคัญมาโดยตลอด ในปีนี้งานด้านความหลากหลายทางชีวภาพได้เผยแพร่ออกไปสู่สายตาของสังคมมากขึ้น ที่โด่งดังคือกึ่งกึ่งมังกรสี่ขามพู ซึ่งติดอันดับหนึ่งในสิบสุดยอดสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก ได้นำไปจัดนิทรรศการและออกรายการทีวีเป็นจำนวนมาก รวมทั้งงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติปี 2551 ที่เพิ่งผ่านไป ก็ได้กึ่งกึ่งมังกรสี่ขามพูมาตีสร้างสีสัน เสียงหัวเราะ และให้ความรู้กับเยาวชน

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพขอเป็นกำลังใจให้โครงการ BRT และคณะนักวิจัยทุกท่านปฏิบัติภารกิจต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงและบังเกิดผลประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติตลอดไป

(ดร.กัญญวิมล กิรดิตร)

ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ปีพ.ศ. 2551 โครงการ BRT มีสัดส่วนการใช้งบประมาณทั้งหมด 47.6 ล้านบาท โดยจัดสรรให้กับโครงการวิจัย 64 เรื่อง (28.9 ล้านบาท), โครงการวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและเอก 51 เรื่อง (9.5 ล้านบาท), โครงการประชุมและฝึกอบรมระยะสั้น 38 โครงการ (2.8 ล้านบาท), โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และบริหารจัดการข้อมูล 28 โครงการ (6.4 ล้านบาท) ตลอดหนึ่งปีที่ผ่านมา มีผลงาน

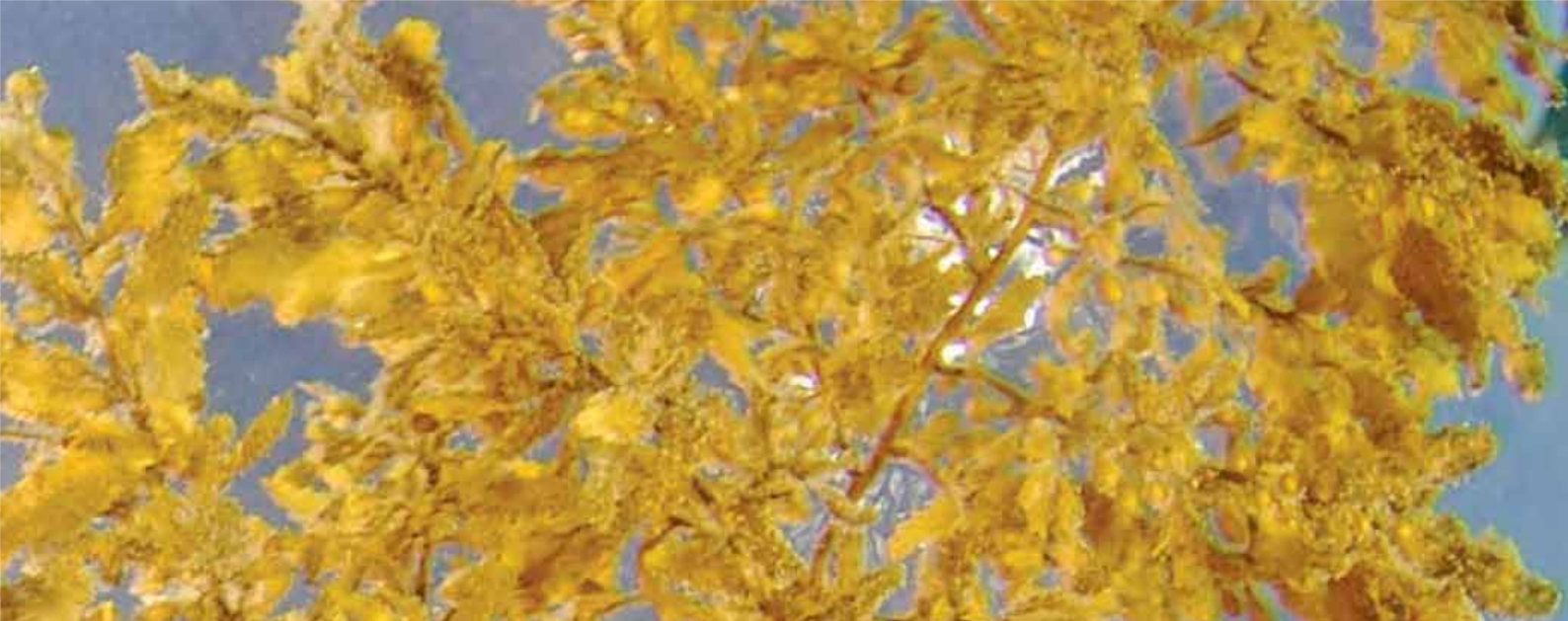
วิจัยที่ได้ตีพิมพ์แล้วในวารสารวิชาการนานาชาติ 64 เรื่อง และที่อยู่ในระหว่างการตีพิมพ์ 12 เรื่อง, ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ 14 เรื่อง, ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาคเอกชน 1 รายการ และผลิตภัณฑ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวม 48 คน, มีการค้นพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก 8 ชนิด และจัดพิมพ์หนังสือทางวิชาการ 7 เรื่อง

ผลงานวิจัยจากโครงการ BRT ได้รับการเผยแพร่สู่สังคมในวงกว้างขึ้น มีหลายเรื่องที่ได้รับเชิญไปจัดแสดงนิทรรศการในการประชุมวิชาการระดับชาติหลายครั้งในปีที่ผ่านมา เช่น ผลงานวิจัย “กิ้งกือมังกรสีชมพู” ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในสิบอันดับสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลกโดยสถาบัน IISE (International Institute for Species Exploration) สร้างกระแสความภาคภูมิใจให้กับคนไทยที่เป็นเจ้าของทรัพยากรชีวภาพที่มีคุณค่าติดอันดับโลก ส่วนงานวิจัยสาขาอื่นๆ ก็สามารถพัฒนาต่อยอดจนได้เทคโนโลยีการผลิตสาหร่ายเพื่อการฟื้นฟูสภาพดินใน

เชิงพาณิชย์และพร้อมถ่ายทอดให้กับบริษัทอัลโกเทค ซึ่งตอบสนองต่อนโยบายของภาคเกษตร ที่พยายามลดการใช้ปุ๋ยเคมีและหันไปใช้ปุ๋ยชีวภาพมากขึ้น เพื่อฟื้นฟูสภาพเสื่อมโทรมของดิน

โครงการ BRT ได้เริ่มพัฒนางานวิจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่บูรณาการกับงานวิจัยชีววิทยาพื้นฐาน โดยใช้ต้นแบบของ “ประ” ซึ่งเป็นพรรณไม้ท้องถิ่นในพื้นที่เขานันที่ชาวบ้านบริเวณนั้นนำลูกประไปใช้เป็นอาหารตามภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนั้น ยังได้เน้นการสนับสนุนงานวิจัยนิเวศวิทยามากขึ้น เช่น การศึกษาในเขตวิทยาเชิงประชากร พฤติกรรม วงชีวิต ซีพลักซ์น์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต เพื่อจะได้นำข้อมูลพื้นฐานไปต่อยอดสู่การอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานวิจัยชุด

โครงการ “ป่าเมฆ-เขานัน” และชุดโครงการ “หาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้” ได้ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้มากขึ้น และเชื่อมโยงไปสู่ท้องถิ่น พร้อมๆ กับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในชุดโครงการ เช่น หนังสือหอยทากบกในอุทยานแห่งชาติเขานัน ซึ่งเป็นหนังสือเฉพาะทางเล่มแรกของประเทศไทย นอกจากนี้ ยังได้จัดทำหนังสือทองผาภูมิตะวันตกที่รวบรวมผลงานทางวิชาการไว้มากและหลากหลายถึง 49 เรื่อง และหนังสือพรรณไม้ที่พบครั้งแรกของโลกในเมืองไทย จึงนับว่าเป็นการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ปัญญาแก่สังคมที่น่าภาคภูมิใจ

ตลอดระยะเวลา 13 ปีที่ผ่านมาโครงการ BRT ได้ให้ความสนใจและให้การสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยาวชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นซึ่งเป็นเรื่องที่ทำหายแต่ค่อนข้างยากต่อการปฏิบัติ เพราะเราได้พบว่าเยาวชนมีปัญหาด้านการสังเกต การจดบันทึก การตั้งคำถาม-การค้นหาคำตอบ รวมไปถึงการนำข้อมูลที่จดบันทึกไว้มารเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ และที่สำคัญกว่านั้น คือเยาวชนไทยไม่เข้าใจที่มาที่ไปของชุมชนและผู้คนท้องถิ่น ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ถ่ายทอดกันมารุ่นต่อรุ่นเป็นเวลายาวนาน เยาวชนยังไม่มีความรู้และยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับประวัติการพัฒนาคโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนในพื้นที่ของตน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทางด้านวัตถุ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นทักษะพื้นฐานของการศึกษาและการเรียนรู้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้เหตุใช้ผล ถ้าเยาวชนไม่ได้รับการฝึกฝนเรื่องเหล่านี้อย่างจริงจังและเร่งด่วน ก็จะทำให้คนรุ่นใหม่ไม่สำนึกในรากเหง้าของตนและจะไม่มีคุณภาพภูมิใจในวัฒนธรรมและสังคมของชุมชนท้องถิ่น โครงการ BRT จึงได้ร่วมมือกับกรมส่งเสริมคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานของโครงการ “มหิงสาสายสืบ” ซึ่งมุ่งส่งเสริมเยาวชนให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น โครงการมหิงสาสายสืบนี้สามารถรวมพลังกลุ่มครูพี่เลี้ยงและนักเรียนได้ 220 กลุ่ม รวมจำนวนประมาณ 1,500 คนทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นชุมพลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต

โครงการ BRT ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ศช.) ที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและให้กำลังใจแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่โครงการ BRT มาโดยตลอด และขอขอบคุณองค์กรเอกชน คือ โททาลอีแอนด์พี ประเทศไทย, มูลนิธิโททาล สาธารณรัฐฝรั่งเศส และกลุ่ม ปตท. ที่ให้การสนับสนุนงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยจนผลิตดอกออกผลมาจนถึงทุกวันนี้

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.วิสุทธิ์ ไบไม่)
ผู้อำนวยการโครงการ BRT

หน่วยงานสนับสนุนทุนโครงการ BRT

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ

แห่งชาติ (ไบโอเทค)

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2526 ตามมติคณะรัฐมนตรี ดำเนินการภายใต้ระบบราชการในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนทุนวิจัยในสาขาเทคโนโลยีชีวภาพแก่หน่วยงานวิจัยต่างๆ ในภาครัฐ ซึ่งจะเน้นการพัฒนาความสามารถพื้นฐานทางพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2534 ได้ถูกรวมเข้าไปอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และเปลี่ยนวิธีการบริหารจากระบบราชการ เป็นระบบงานที่มีความเป็นอิสระ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช้ระเบียบราชการในการบริหารเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และมีระบบกองทุนที่มีประสิทธิภาพโดยที่ไม่ต้องทำวิจัยเอง วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งคือเพื่อส่งเสริมนักวิจัย กลุ่มวิจัย และชุมชนวิจัยในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศที่มีศักยภาพ ให้สามารถสร้างปัญญาและผลิตผลงานที่มีคุณภาพ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน

มูลนิธิโททา

มูลนิธิโททา สาธารณรัฐฝรั่งเศส จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1992 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโลกควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมของบริษัทในเครือโททา การดำเนินการของมูลนิธิเริ่มต้นจากความสนใจในเรื่องการรักษาระบบนิเวศวิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพของพืช ต่อมาในปี ค.ศ. 1997 ได้มุ่งความสนใจไปยังระบบนิเวศวิทยาในทะเลและชายฝั่ง จนกระทั่งปี ค.ศ. 2003 มูลนิธิได้มุ่งสนับสนุนการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล โดยเฉพาะประเด็น ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (invasive species) พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ชุ่มน้ำ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ทางทะเลที่ถูกทำลาย

กลุ่ม ปตท.

กลุ่ม ปตท. หมายถึง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) และ บริษัทที่ ปตท. ร่วมลงทุนทั้งหมด ในธุรกิจปิโตรเลียม และธุรกิจพลังงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ต้นทางที่ธุรกิจสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติ ต่อเนื่องไปถึงธุรกิจน้ำมัน ธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่นอย่างครบวงจร ด้วยกลยุทธ์การบริหารงานเป็นกลุ่มบริษัทเชื่อมโยงกันทั้งธุรกิจนี้ ส่งผลให้กลุ่ม ปตท. มีวิสัยทัศน์ชัดเจนในการสร้างมูลค่าทางธุรกิจในระยะยาว มีพลังร่วมในการสร้างประโยชน์และการดำเนินงาน ทำให้ศักยภาพของกลุ่มมีความแข็งแกร่ง เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสามารถบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของประเทศได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

บริษัทโททา

บริษัทโททา เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของสามบริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ได้แก่ บริษัทโททา ของฝรั่งเศส บริษัทเปโตรฟินา (PetroFina) ของเบลเยียม และบริษัท แอฟ อากีแตน (Elf Aquitaine) ของฝรั่งเศส ปัจจุบันบริษัทโททาเป็นผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก ธุรกิจของบริษัทครอบคลุมตั้งแต่การสำรวจ การผลิต โรงกลั่น ปิโตรเคมี การตลาดและการขนส่งน้ำมัน ดำเนินธุรกิจในประเทศต่างๆ มากกว่า 130 ประเทศ นอกจากนี้บริษัทโททายังให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการช่วยอนุรักษ์พลังงานสำหรับอนาคตโดยการพัฒนาพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ และเชื้อเพลิงทางเลือกอื่นๆ

“

13 ปีของโครงการ BRT กับความ
หลากหลายทางชีวภาพของไทย

”

ປະມວນພາລານີ 2551

“

ลักษณะเด่นของกิ้งกือมังกรชมพูที่ทำให้ถูกคัดเลือกคือ สีส้มที่โดดเด่นแบบ shocking pink ซึ่งต่างจากกิ้งกือชนิดอื่นๆ ที่มีสีส้มลวดลายตามสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมที่ชอบออกหากินตอนกลางวันของกิ้งกือมังกรชมพู ทำให้มันต้องปรับตัวให้มีสีส้มสดใสแบบ shocking pink และมีขนออกมารอบตัวเหมือนมังกร

”

กิ้งกือมังกรชมพู

ติดอันดับ 10 สุดยอดการค้นพบ สิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก

เป็นที่น่ายินดีที่ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2551 คณะกรรมการคัดเลือกการค้นพบสิ่งมีชีวิตในโลกของ IISE (International Institute for Species Exploration) ตั้งอยู่ที่ Arizona State University ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการจัดอันดับ “Top 10 new species described in 2007” และคัดเลือกการค้นพบกิ้งกือมังกรสีชมพู หรือ มังกรชมพูของไทยให้อยู่ในอันดับ 3 ของการค้นพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลกจากจำนวนหลายพันปีซีส์

กิ้งกือมังกร (dragon millipede) ชนิดใหม่ของโลก มีชื่อว่า “Shocking Pink Millipede” หรือ “มังกรชมพู” มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า **Desmoxytes purpuresea** Enghoff, Sutcharit & Panha, 2007 ภายใต้โครงการวิจัยเร่ง “โครงการวิจัยกิ้งกือและไส้เดือนดิน” สนับสนุนโดย ศูนย์ไบโอเทค / สกว. และโครงการ BRT โดย ศ.ดร.สมศักดิ์ ปัญหา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ZOOTAXA เมื่อปี ค.ศ. 2007

จากงานวิจัยพื้นฐานสู่ การใช้ประโยชน์ สำหรับฟื้นฟูสภาพดิน

งานวิจัยสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อฟื้นฟู
สภาพดิน โครงการ BRT และ วว. พร้อมถ่ายทอด
เทคโนโลยีให้บริษัทอัลโกเทค

ศูนย์จุลินทรีย์ (ศจล.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ประเทศไทย (วว.) ได้ลงนามความร่วมมือกับบริษัทอัลโกเทค จำกัด ในวันที่ 30
มิถุนายน 2551 เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสาหร่ายเพื่อการฟื้นฟูสภาพดินใน
เชิงพาณิชย์ให้กับบริษัทอัลโกเทคเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยผลงานวิจัยดังกล่าวได้
รับทุนอุดหนุนจากโครงการ BRT

ดร.อาภารัตน์ มหาพันธ์ นักวิจัยสาหร่ายจาก วว. ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี
ได้คัดเลือกสายพันธุ์สาหร่าย **Nostoc** ที่มีศักยภาพสูงในการปรับปรุงดิน 4
พันธุ์ และได้ทดสอบในระดับห้องปฏิบัติการกับดินสวนจากสถานีวิจัยพืชลำตะ
คองและดินนาจากทุ่งกุลาร้องไห้ พบว่าสาหร่ายดังกล่าวสามารถปรับปรุง
คุณสมบัติของดินด้านต่างๆ ให้ดีขึ้น เช่น เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ และกิจกรรม
จุลินทรีย์ ความหนาแน่นรวมของดิน รวมทั้งความพรุนทั้งหมดของดิน จึงได้วิจัย
และพัฒนาผลิตภัณฑ์สาหร่ายต้นแบบแบบเม็ด โดยใช้วัสดุรองรับ (filler) ซึ่งได้
รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์แล้ว

จากผลสำเร็จดังกล่าวบริษัท อัลโกเทค จำกัด จึงให้ความสนใจนำผลจาก
โครงการนี้ไปผลิตเชิงพาณิชย์ เพื่อกระจายไปยังลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ตอบสนอง
ต่อนโยบายของภาคเกษตร ที่ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และหันไปใช้ปุ๋ยชีวภาพ เพื่อฟื้นฟู
สภาพเสื่อมโทรมของดิน

